

Висока експериментальна майстерність, нетрадиційність підходів, глибокі базові знання в галузі молекулярної біології, вірусології та генетики, яскраві аналітичні здібності дали змогу А.В. Риндич посісти одне з чільних місць у виконанні міжнародної програми «Геном людини», де вона розробляє напрям, пов'язаний із дослідженням молекулярних механізмів індукції та розвитку лейкозів людини, асоційованих із пошкодженням 3-ї і 21-ї хромосом. Уже відкрито нові гени при лейкозах, розміщені в ділянці генетичних транслокацій 3-ї хромосоми людини. Показано, що коли розриви хромосоми припадають на місця локалізації цих генів, то їхні продукти перетворюються на химерні білки — специфічні для пухлин антигени. Вони можуть бути потенційними мішенями для генної терапії, а також діагностичним тестом для раннього

виявлення лейкозу й визначення ефективності його лікування.

Наукова діяльність дослідниці отримала широке визнання міжнародної наукової спільноти, про що свідчать численні запрошення її як симпозіального доповідача на міжнародні наукові форуми, її багаторічна участь у роботі комітету Європейської асоціації ракових досліджень (EACR), редакції журналу «Gene», в організації міжнародних шкіл під егідою ЮНЕСКО.

А.В. Риндич — автор понад 220 наукових праць. Удостоєна премії ім. С.М. Гершензона НАН України за цикл робіт «Структура і експресія енкариотичних і вірусних генів» (2005), нагороджена знаком «Відмінник освіти України» (2003).

Наукова громадськість, колеги та друзі щиро вітають Аллу Володимирівну з ювілеєм, зичать їй міцного здоров'я, нових відкриттів і творчих успіхів.

70-річчя члена-кореспондента НАН України В.П. БОНДАРЕНКА

19 січня виповнилося 70 років відомому вченому в галузі матеріалознавства твердих сплавів і зернистих композиційних матеріалів членові-кореспондентові НАН України Володимирові Петровичу Бондаренку.

В.П. Бондаренко народився 1939 р. у с. Грабарі Запорізької області. Вищу освіту здобув у Київському політехнічному інституті (спеціальність «порошкова металургія»), який закінчив із відзнакою. У 1961 р. його було направлено на роботу в ЦКТБ твердосплавного інструменту Держплану УРСР (нині Інститут надтвердих матеріалів ім. В.М. Бакуля НАН України). Володимир Петрович працював у лабораторії твердих сплавів під керівництвом знамени-

того вченого й організатора твердосплавного виробництва СРСР М.М. Бабича. У 1965 р. В.П. Бондаренко вступив до аспірантури на кафедру порошкової металургії КПІ.

У 1968 р. після успішного захисту кандидатської дисертації Володимир Петрович повернувся до Інституту надтвердих матеріалів, де подолав шлях від молодшого наукового співробітника до завідувача відділу технології твердих сплавів і композиційних матеріалів, заступника директора інституту, заступника генерального директора алмазно-технологічного концерну АЛКОН НАН України, віце-президента асоціацій «Надтверді матеріали» і «Бурова техніка».

У цей період його наукові інтереси були пов'язані з розвитком теорії створення високонаповнених зернистих композитів для екстремальних умов роботи (деталі апаратів високого тиску, робочі елементи бурових інструментів, пари тертя, змащувані малов'язкими рідинами — водою, бензином, нітрином, кислотами і лугами) та розробленням наукових основ технології їх виробництва. Основні наукові здобутки, одержані в цій галузі, викладені в докторській дисертації, яку В.П. Бондаренко захистив у 1988 р.

Учений зробив значний внесок у розвиток фізико-хімічних основ і способів виробництва порошкових компонентів твердих сплавів, теорії і практики консолідації дисперсних систем при формуванні складнопрофільних і довгомірних заготовок, еволюції складу, форми, розмірів і розподілу за розмірами структурних складників при спіканні твердих сплавів і зернистих композитів у газових і рідкофазних середовищах під час дії статичних і динамічних термосилових факторів, впливу легуючих добавок на утворення і властивості карбідного скелета твердих сплавів.

Працюючи в галузі триботехнічного матеріалознавства, Володимир Петрович уперше запропонував узагальнену модель пар тертя з композиційних матеріалів, обґрунтував принципи підбору ефективних складу і структури триботехнічних композитів для пар тертя, що працюють у важких умовах при змащуванні малов'язкими рідинами, і організував їх дослідно-промислове виробництво на ДНВП «АЛКОН-твердосплав», яке було створене за його пропозицією і науковим керівником якого він є до сьогодні.

У працях В.П. Бондаренка, його учнів та послідовників набула розвитку теорія дислокацій і механіка руйнування крихких матеріалів, що допомогло обґрунтувати можливість підвищення міцності і твердості композитів за умов одночасного підвищення їхньої граничної пластичної деформації.

Учений установив закономірності взаємозв'язку структурного стану і властивостей

твердих сплавів із величиною їхньої коерцитивної сили, що дає змогу стабільно випускати твердосплавні вироби із заданими фізико-механічними та експлуатаційними властивостями, а також уперше в Україні запропонував екологічно чистий високопродуктивний процес перероблення відходів твердих сплавів. Перебуваючи на посаді голови Міжгалузевої науково-технічної ради з питань твердих сплавів при Відділенні фізико-технічних проблем матеріалознавства НАН України та віце-президента Асоціації твердосплавних підприємств України, Володимир Петрович значну увагу приділяє становленню вітчизняного виробництва твердих сплавів,

У 1991 р. його обрано академіком Академії інженерних наук України, а в 1992 році — членом-кореспондентом НАН України.

У творчому доробку В.П. Бондаренка 276 наукових праць у провідних журналах і збірниках України, Англії, Польщі, у тому числі 4 монографії. Він має 53 авторські свідоцтва й 17 патентних грамот. Наукові розвідки Володимира Петровича широко відомі за кордоном. Його запрошують із лекціями на головні підприємства КНР, він виступав із доповідями на міжнародних конференціях у Гельсінкі, Санкт-Петербурзі, Варшаві, був учасником річних зборів Міжнародної асоціації фундаментального буріння в м. Сан-Антоніо (США).

Володимир Петрович — голова Міжгалузевої науково-технічної ради з питань твердих сплавів при Відділенні фізико-технічних проблем енергетики НАН України, заступник голови секції наукової ради «Надтверді матеріали» НАН України, член редколегії журналів «Сверхтвердые материалы» та «Инструментальный світ», входить до складу двох спеціалізованих рад із захисту дисертацій.

Діяльність В.П. Бондаренка відзначено низкою державних нагород, зокрема орден «За заслуги» III ступеня, медалями.

Наукова громадськість, колеги та учні сердечно вітають Володимира Петровича з ювілеєм, зичать йому міцного здоров'я, активного довголіття та втілення всіх творчих задумів.